

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

Општи циљ програма:

Општи циљ наставе математике јесте да оспособи ученике оштећеног вида за усвајање елементарних математичких знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву, да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свијет и свестраном развоју личности ученика, те да оспособи ученика за примјену усвојених математичких знања у рјешавању разноврсних задатака из животне праксе.

Посебни циљеви програма:

- усвајање система одређених математичких знања и умијећа неопходних за схватање појава и законитости у природи и друштву, активну спознајну дјелатност у процесу учења, успјешно настављање математичког образовања и самообразовања;
- стекне основне математичке културе потребне за откривање улоге и примјене математике у разним подручјима човјекове дјелатности;
- стекне способности усменог и писменог математичког изражавања са свим његовим квалитетама (јасност, прецизност, једноставност, концизност, потпуност итд);
- оспособљавање за примјену одређених знања у рјешавању разноврсних задатака из животне праксе;
- савладавање основних операција с природним бројевима, као и основних закона тих операција;
- упознавање најважнијих равних и просторних геометријских облика (фигура) и њихових узајамних односа.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Природни бројеви до 100	6
2. Сабирање и одузимање бројева до 100	61
3. Множење и дијелење природних бројева до 100	89
4. Геометријске фигуре	11
5. Мјерења и мјере	13

Оперативни циљеви/Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Природни бројеви до 100 (6)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • чита, записује и упоређује бројеве до 100; • познаје шта је први сљедбеник	Обнављање градива из II разреда): <ul style="list-style-type: none"> • Математички знаци. Једнакости и	Српски језик (садржаји из књижевности- рецитације које укључују бројање, бројеве...).

<p>и први предходник броја;</p> <ul style="list-style-type: none"> рјешавати једноставније задатке са једначинама и неједначинама. 	<p>неједнакости.</p> <ul style="list-style-type: none"> Десетице прве стотине; упоређивање десетица. Писање и читање бројева до 100; упоређивање двоцифрених бројева. 	
<p>Тема 2: Сабирање и одузимање бројева до 100 (61)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> овладати рачунским операцијама сабирања и одузимања природних бројева до 100; усвојити особине комутативности и асоцијативности сабирања; упознати зависност збира и разлике од промјене једне компоненте; уочити својства нуле као сабирка и умањеоца; овладати потребном терминологијом и математичким језиком неопходним за правилно записивање одговарајућих израза и релација; рјешавати текстуалне задатке и записивати их одговарајућим изразом или релацијом; рјешавати задатке са једном и двије операције. 	<ul style="list-style-type: none"> Сабирање и одузимање бројева до 100. Сабирање десетица и једноцифреног броја. Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја; Одузимање једноцифреног од двоцифреног броја. Сабирање двоцифрених бројева. Одузимање двоцифрених бројева. Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног. Сабирање и одузимање бројева до 100. Замјена мјеста сабирака (комутативност сабирања). Сталност збира и разлике (својства једнакости). Здруживање сабирака. Нула као сабирка и умањилац. Одузимање броја од збира. Одузимање збира од броја. Веза сабирања и одузимања. Једначине са непознатим сабирком. Једначине са непознатим умањеником; Једначина са непознатим умањеоцем. Једначине са непознатим сабирком, умањеником или умањеоцем. 	<p>Српски језик (садржаји из књижевности- рецитације које укључују бројање, бројеве...).</p> <p>Ликовна култура (моделовање и обликовање).</p> <p>Природа и друштво (упознавање породице, упознавање школе, биљни и животињски свијет).</p>
<p>Тема 3: Множење и дијелење природних бројева до 100 (89)</p>		

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • савладати множење и дијелење до 100; • схватити множење као сабирање једнаких сабирака; • упознати и користити термине и знак множења; • упознати операцију дијелења, користити термине и знак дијелења; • упознати својство нуле и јединице у множењу и дијелењу; • савладати таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дијелења; • савладати множење и дијелење до 100; • упознати заграде и редослијед рачунских операција; • записати и прочитати помоћу слова збир, разлику, производ и количник, те одредити вриједност израза са двије операције; • рјешавати текстуалне задатке са једном и двије рачунске операције као и једначине са једном операцијом (на основу веза операција). 	<ul style="list-style-type: none"> • Производ два броја. • Производ и збир. • Множење. Чиниоци производа . • Замјена мјеста чинилаца (комутативност множења). • Нула и један као чиниоци. • Два пута, три пута, четири пута... већи број • Множење једноцифрених бројева. • Писање двоцифрених бројева у облику $a10+b$ • За толико већи и толико пута већи број • Здруживање чинилаца (асоцијативност множења). • Множење збира. • Множење двоцифреног броја једноцифреним бројем. • Множење разлике. • Дијелење. • Дијелење и множење. • Дјеленик, дјелилац и количник. • Веза множења и дијелења. • Таблица множења. • Једначине са непознатим чиниоцем. • Једначине са непознатим дјелеником или дјелиоцем • Два, три, четири... пута мањи број • Толико пута мањи и за толико мањи број • Дјелилац 1 и дјеленик 0 • Дјеливост бројева • Дјеливост збира • Дијеливост збира бројем • Дијелење двоцифреног броја једноцифреним бројем • Дијелење са остатком • Садржавање са остатком • Читање и записивање израза .Заграде 	<p>Српски језик (садржаји из књижевности- рецитације које укључују бројање, бројеве...).</p> <p>Ликовна култура (моделовање и обликовање)</p> <p>Природа и друштво (упознавање породице, упознавање школе, биљни и животињски свијет)</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Изрази са двије операције • Редослијед обављања рачунских операција • Израз са промјењивом 	
Тема 4: Геометријске фигуре (11)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • уочити и стећи одређену спретност у цртању (у оквиру могућности) праве и дужи као и равних, кривих и изломљених линија; • препознати и цртати правоугаоник и квадрат на пластичној фолији; • развијати моторичке спретности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Криве и праве линије. Дуж; • Изломљена линија, отворене изломљене линије. Затворене изломљене линије; • Угао. Многоугао. 	Ликовна култура (цртање и лијење, моделовање).
Тема 5: Мјерења и мјере (13)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • упознати основне мјере за дужину; • претварати мјерне јединице у мање или веће; • упознати временске тачке са казаљкама и изговарати их; • одређивати временске интервале на сату и календару. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мјерење дужи. • Мјерење дужи- јединице мјере. • Мјерни број дужи. • Дужина дужи; • Дужина изломљене линије. • Мјерење времена. • Мјесец, седмица, дан, час, минут. • Рачунање са јединицама за вријеме. 	Физичко васпитање (мјерење физичког развоја и физичких способности).

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- неопходно је познавати правила математичке нотације за Брајево писмо;
- покушати ученике превести са рада на математичком апарату на рад на Брајевој машини, уколико је ученицима неке операције лакше урадити на апарату не треба их присиљавати да промјене средство;
- од користи би могао бити ситан дидактички материјал (дрвца која се склапају коцкице, штапићи, играчке, жетони);
- модели геометријских тијела значајно подижу квалитет рада на часовима;
- ученике би требало наводити на самостално рјешавање проблема како би се у што већој мјери развила креативност, самопоуздање и мисаоне способности;
- неопходна наставна средства и материјали за рад са слијепим ученицима: рељефни цртежи, пластична фолија са прибором за цртање, уџбеници на Брајевом писму, штапићи, апарат за математику, Брајева машина, модел десетице, наставни листови, Брајев метар и центиметар и друга средства по избору наставника.

